

InfoMigjorn

Butlletí digital
sobre llengua
catalana

Núm. 1.308

Dimarts, 13 de desembre del 2016

SUMARI

- 1 Eugeni S. Reig ▶ El valencià de sempre: en pes
- 2 Albert Branchadell ▶ Una altra vegada el requisit lingüístic
- 3 Magí Camps ▶ La marató de la feridura
- 4 Gabriel Bibiloni ▶ D'acadèmies i diccionaris
- 5 Felip Gumbau Morera ▶ ¿Una altra oportunitat perduda?
- 6 Immaculada Cerdà Sanchis ▶ Oportunitats lingüístiques amb les noves ràdio i televisió valencianes
- 7 Maria Cucurull ▶ El senyor dels castells
- 8 Mònica Montserrat i David Paloma ▶ La seva gràcia
- 9 Koldo Izagirre ▶ Per a què hi som els petits
- 10 Rudolf Ortega ▶ Tots els dubtes: pronoms (3)
- 11 Treballs de Sociolingüística Catalana ▶ Sumari del número 25, 2015

InfoMigjorn és un butlletí setmanal que distribueix missatges informatius relacionats amb la llengua catalana.

ISSN 2462-7003 Elaborat i distribuït per la Xarxa de Mots

Subscripcions: <http://migjorn.cat/alta.php> Adreça de contacte: infomigjorn@migjorn.cat   @InfoMigjorn

1 El valencià de sempre: en pes

Eugeni S. Reig

El valencià de sempre (Alzira: Bromera, 2015), pàg. 264

en pes

En la seua totalitat. *A la festa que varen fer quan es va jubilar va anar tota l'oficina en pes. Va ser emocionant.*

En la novel·la *Temps de batuda* d'Enric Valor podem llegir:

I de la socarrada del xic, segons el poble en pes, diu que en tingueren la culpa les prèdiques reaccionàries i fanàtiques de mossèn Hilari.

En la novel·la *Enllà de l'horitzó* d'Enric Valor trobem:

Encara que el poble en pes ho sap tot.

En la rondalla "Joan-Antoni i els torpalls" d'Enric Valor podem llegir:

Estranyà molt allò a Joan-Antoni, puix, pel que es veia, tot el poble en pes devia ser a la plaça, uns ballant i d'altres veent ballar les danses.

En el DCVB, en l'entrada *pes*, trobem:

En pes: en conjunt total, completament; tots sense mancar-n'hi un. *El cert és... que el veinat en pes li hauria donat la camisa*, Oller Pap. ii, *La Diputació hi va tota en pes*, Alcover Cont. 170. *La fama de gandula i llaminera que el poble en pes li atribuïa*, Pous Nosa 23.

En valencià també es diu: en la seua totalitat

La llengua estàndard sol emprar: en la seua totalitat

En castellà es diu: *en su totalidad*

2 Una altra vegada el requisit lingüístic

Albert Branchadell

El Periódico de Catalunya, 23/11/2016

<http://www.elperiodico.cat/ca/noticias/opinion/una-altra-vegada-requisit-linguistic-branchadell-justicia-5606821>

L'"Informe de política lingüística' que acaba de publicar la Generalitat posa en evidència un any més el paper residual que ocupa el català a l'Administració de Justícia a Catalunya. I no s'ha d'anar gaire enrere en el temps per comprovar una vegada més la falta de voluntat política a Espanya perquè aquesta situació

canviï. El 18 d'octubre la Comissió de Justícia del Congrés va debatre la proposició no de llei sobre protecció i garantia dels drets lingüístics en l'àmbit de la justícia presentada per Units Podem-En Comú Podem-En Marea. La proposició instava el Govern a assegurar el dret d'opció lingüística dels ciutadans davant l'Administració de Justícia i acabava suggerint que es modifiqués la legislació per fixar com a requisit per a magistrats, jutges, fiscals i lletrats «el suficient coneixement oral i escrit de totes llengües oficials de la demarcació judicial en la qual exerceixin la seva professió».

En el debat tots els grups van simpatitzar amb la idea abstracta del dret d'opció lingüística, però no tots van acceptar la verdadera condició perquè aquest dret sigui efectiu (és a dir, el requisit lingüístic). El Grup de Ciutadans i el Popular es van expressar a l'uníson negativament. En paraules de la diputada Carmen Dueñas, «apostem pel mèrit i no per la imposició, una imposició que al nostre parer trenca el principi d'igualtat per als que vulguin exercir a Catalunya». (Dies més tard, tot un president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va utilitzar una variant del mateix argument en el mateix Parlament català.) El que potser Units Podem-En Comú Podem-En Marea no s'esperaven és que el Grup Socialista tampoc subscriuís l'exigència del requisit: la proposició va quedar rebutjada perquè l'abstenció del PSOE va impedir que el nombre de 'sí' fos superior al de 'no'.

El que va passar el 18 d'octubre a la Comissió de Justícia no és precisament nou. Una mitjana d'una vegada a l'any arriben al Congrés propostes per introduir el requisit lingüístic entre els jutges. L'impulsor és diferent (CiU, el PNB o el Parlament de Catalunya), però el resultat sempre és el mateix: no, no i no. El PP fa anys que aposta per l'estratègia del mèrit, una estratègia que fa anys que fa impossible el que el Consell d'Europa també reclama de fa anys: que es compleixi el punt de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries en virtut del qual Espanya es va comprometre a facilitar que els processos judicials es desenvolupin en la llengua regional o minoritària escollida pels ciutadans. En aquest pols cronificat brilla amb llum pròpia la posició erràtica del PSOE: si aquesta vegada se'n va abstenir, el 2015 hi va votar a favor; el 2014 també se'n va abstenir i el 2013 va votar a favor.

El rebuig persistent del PP (ara amb l'acompanyament de Ciutadans) és lamentable vist amb els ulls del Consell d'Europa i per a la garantia dels drets lingüístics en general, però sens dubte causa una indissimulada alegria entre les hosts independentistes, que darrere de cada negativa del PP (i de cada vacil·lació del PSOE, tot s'ha de dir) hi veuen la confirmació que amb Espanya no hi

ha res a fer. Entre l'immobilisme dels uns i el rupturisme accelerat dels altres, la política comparada ens indica que les solucions existeixen. En realitat, no cal acudir a l'exemple dels estats federals multilingües habituals: a Itàlia, un Estat no precisament federal, hi ha regions autònomes on s'aplica plàcidament el requisit lingüístic. Els jutges italians han de disposar d'un certificat de bilingüisme (italià i alemany) per exercir a la província majoritàriament germanòfona de Bolzano-Bozen. El més interessant d'aquest cas és que a cap Govern italià se li ha ocorregut carregar-se aquest criteri: el bilingüisme italià-alemany a Bolzano-Bozen està tan blindat com el concert basc, la prova hispànica més palpable que quan s'han de fer asimetries se'n fan, malgrat que puguin posar en tensió el principi d'igualtat de tots els espanyols.

En el recent debat d'investidura de Mariano Rajoy, el portaveu del PSOE, el sofert Antonio Hernando, va prometre que el paper del seu grup no consistiria a fer seguidisme del Govern. Quan el 2017 arribi al Congrés la petició anual d'introduir el requisit de bilingüisme per als jutges que exerceixin a Catalunya, els socialistes espanyols tindran una ocasió d'or per demostrar que això del PPSOE és un mem que no respon a la realitat.

Il·lustració de Leonard Beard

3 La marató de la feridura

Magí Camps @MagiCamps

La Vanguardia, 05/12/2016

<http://www.lavanguardia.com/vida/20161205/412405879822/la-marato-de-la-feridura.html>

Si avui el meu avi matern, mort el 1991, veiés l'anunci de La Marató de TV3, no entendria que aquesta edició està dedicada a una de les malalties que el van acabar enterrant: l'ictus. Com a bon humanista, segurament sabia que *ictus* ve directament del llatí i que significa cop, tot i que l'ús d'aquest mot estava vinculat a la mètrica. Avui, en canvi, s'ha acabat generalitzant per anomenar una malaltia que ve de lluny i que ha tingut molts noms.

D'entrada, *ictus* és només una part de l'expressió "ictus apoplèctic" (o d'altres menes). És a dir, tot i que pot semblar més científic que la popular embòlia (cerebral, pulmonar...), ictus també és un escurçament popular disfressat de llatí. Si anem al metge amb angines o amb galteres i en sortim amb amigdalitis o amb parotiditis, a dreta llei si hi anem per una embòlia, n'hauríem de sortir amb un ictus apoplèctic. Els metges, però, també n'han escurçat el nom i s'han quedat amb l'ictus per al que afecta el cervell i, de retruc, una part del cos.

Observeu que en aquest paràgraf hi han sortit dos sinònims de la malaltia que ens ocupa: apoplexia, denominació més científica, i embòlia, el que deien que va patir el meu avi en diferents graus, i que era el nom popular fins que l'ictus li va prendre el protagonisme. Si reculem una mica més, encara trobarem una altra denominació: l'atac de feridura. "La Roser s'ha ferit", sentíem a dir fa una colla d'anys. I no és que la Roser s'hagués tallat amb un ganivet, sinó que havia patit un atac de feridura.

De totes aquestes denominacions, la que ha fet carrera més enllà de l'àmbit mèdic ha estat *embòlia*. Un exemple: "Quan el nano ha trencat la tele, el Pere ha agafat una embòlia de por". En aquest cas, per sort, el Pere no ha patit cap atac de feridura, sinó que s'ha enfilat per les parets de l'emprenyada que ha agafat quan ha sabut que el televisor s'havia fet malbé. Aquest estat colèric és un ús figurat que no recullen els diccionaris, però que és força viu.

És a dir, en la parla popular, l'ictus s'endurà l'embòlia com a malaltia (sentit recte) i ens deixarà el sentit figurat que, curiosament, dóna una imatge contrària a les conseqüències reals de l'atac apoplèctic, que és de paràlisi parcial, davant de l'energumen que se'ns presenta quan es fa servir en sentit metafòric.

Agraïment: El títol és manllevat d'un tuit d'Enric Gomà.

Aclariment: Aquest article no és mèdic, és lingüístic, a partir dels usos populars d'aquestes paraules.

Desig: Que La Marató sigui tot un èxit i avanci la investigació en aquest camp, fins a endur-se la malaltia com se'n van les paraules.

4 D'acadèmies i diccionaris

Gabriel Bibiloni @bibiloni

El Temps, 22/11/2016

<http://bibiloni.cat/textos/academies-i-diccionaris.pdf>

Amb poc temps de diferència veiem aparèixer dues obres fonamentals en el panorama de la normativització del català: l'edició en paper del *Diccionari normatiu valencià* de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. La segona, amb uns lleugers canvis en les normes ortogràfiques, ha aixecat una gran polseguera, si bé en el nostre cas no són els detalls ortogràfics allò que més hauria d'inquietar els usuaris de la llengua. En qualsevol cas, el diccionari valencià és incomparablement més preocupant o, si voleu, alarmant. L'estat de divisió entre els professionals de la llengua davant la valoració d'aquestes obres, i l'estat de desconcert que això crea entre els usuaris del català, torna a posar damunt la taula un tema recurrent en aquest país, el tema de l'autoritat lingüística.

El gran gruix dels parlants del català volen i reclamen una autoritat lingüística que els faci de referent i que els doni seguretat. Per això les normes que proposi l'autoritat lingüística han de ser sòlides i acceptades amb un gran consens pels professionals de la llengua. Quan les normes generen divisió en aquest col·lectiu, que és el que hi entén, és que són problemàtiques, i l'autoritat resta debilitada.

A part d'això, que deu ser una problemàtica general a totes aquelles comunitats lingüístiques on hi ha acadèmies o entitats similars, en el nostre cas tenim una anomalia afegida i de caràcter greu. En una comunitat lingüística que no passa de deu milions de parlants, situats, a més, en un territori compacte, el fet de tenir dues acadèmies és un fet insòlit. Agreujat amb la circumstància que les normatives que proposa cadascuna són excessivament divergents. Més enllà de misèries polítiques autonòmiques, l'acadèmia valenciana era innecessària,

car la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ja integra lingüistes valencians, i de gran solvència, i en tot moment ha demostrat voler ser representativa de tota la comunitat lingüística i estar al servei de tota aquesta comunitat. Podem ser crítics amb algun aspecte de la tasca de l'Institut d'Estudis Catalans, però aquest mèrit no li pot ser discutit.

En aquestes mateixes pàgines, Francesc Esteve fa una completa, acurada i rigorosa anàlisi del *Diccionari normatiu valencià*, que em fa difícil d'afegir-hi gaire cosa d'interès. La incorporació a aquest diccionari d'una muntanya de variants formals merament redundants, dialectals o vulgars, sembla que persegueix la quimera infantil de poder dir "jo tinc més paraules que tu". Paraules, però, que poden fer més nosa que servei, desorientar els usuaris i induir-los a desestabilitzar normes lingüístiques consolidades. Segons el meu modest parer, el DNV té el mateix defecte –però considerablement augmentat– que la Gramàtica de l'Institut d'Estudis Catalans: la utilització massa generosa de la marca col·loquial. Ja sabem que la conseqüència serà que alguns entendran que la indicació col·loquial és una porta oberta cap a la sala de l'estil formal, una porta que traspassaran de pressa i sense esperar més autoritzacions. El descriptivisme incontingut ha de ser per a les obres descriptives; els instruments normatius, tot i poder fer indicacions sobre registres, han de treballar sobretot per a fixar un estàndard unificat, el màxim de coherent, funcional i genuí.

L'altre gran problema del *Diccionari normatiu valencià* és l'obertura arrauxada cap a l'hispanisme. Alguns castellanismes recollits pel diccionari, sense cap restricció estilística, escarrufen (*apretar, arrastrar, arrastre, o empotrar*, per exemple). I no arregla res el fet que molts vagin amb la marca col·loquial. Si són al diccionari, són al diccionari, i, doncs, tenen un reconeixement. Si s'hi incorporen, encara que amb la marca *col·loquial*, barbarismes com *carinyo, enterar-se, tipo, tonto* o *xillar*, no es veu cap raó perquè no s'hi pugui incorporar igualment tota la corrua de forasterismes que campen a lloure pel carrer (posem, per exemple, *antes, enxufar, enxufe, lio* o *susto*, que potser esperen la pròxima edició). En aquest sentit, el *Diccionari normatiu valencià* és destructor: destructor d'una obra llarga i costosa, feta per lingüistes eminents, com Carles Salvador, Sanchis Guarner o Enric Valor; per nombrosos bons escriptors, professors de llengua i ciutadans desitjosos de tenir una llengua digna i de qualitat. Però cal dir, per a dir tota la veritat, que l'única cosa que fa el DNV en aquest aspecte és portar a un extrem allò que ja és tendència en el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC), que també ha agafat gust a l'hispanisme innecessari: *bodegó, caldo, carpa, carrera, gamberro, llaga, llagar, trago, xabola,*

xalat, xòfer, etc. I molts altres que són a la sala d'espera (*barco, bolso, bronca, bulto, desaigüe, despedir, despreciar, disfrutar, manada, melena, mimar, nòvio, nòvia, nòria, puro, quiniela, quiròfan, sarro, sublevar, tonto, vivenda, xivato*, etc.), promoguts o defensats per un bon grapat de correctors dels mitjans de Barcelona, homòlegs ideològics dels autors del Diccionari normatiu valencià. Tots els hispanismes incorporats al DIEC ho són també al DNV, i dels vint-i-dos que no són al DIEC inclosos en el parèntesi precedent ja n'hi ha vint en el DNV (tots menys *bolso* i *xivato*, que no hi deuen ser per inadvertència).

Només ens resta esperar que el col·lectiu de professors, correctors, assessors lingüístics i altres professionals de la llengua sàpien estar a l'altura de les circumstàncies i actuïn amb seny i amb bons criteris, coses que mai no haurien de faltar en qualsevol persona que les circumstàncies que sigui han erigit en conductor dels usos lingüístics.

5 ¿Una altra oportunitat perduda?

Felip Gumbau Morera

Núvol, 28/11/2016

<http://www.nuvol.com/opinio/una-altra-oportunitat-perduda/>

Ja fa una vintena llarga d'anys que les institucions que regixen la normativa de la nostra llengua segueixen camins diferents. L'any 1995, quan l'Institut d'Estudis Catalans publicava el seu diccionari (DIEC), l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i la Generalitat Valenciana publicaven el *Diccionari valencià*. L'any 2001, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) donava rang normatiu al diccionari del programa informàtic *Salt 2.0*, que contenia divergències amb el DIEC. L'any 2006, l'Acadèmia publicava la *Gramàtica normativa valenciana* sabent que l'Institut estava elaborant la seua. L'any 2007, l'IEC publicava el DIEC2 sabent que l'Acadèmia estava elaborant un diccionari des del 2002. L'any 2014, l'AVL publicava en línia el *Diccionari normatiu valencià*, que incorpora pel seu compte un bon grapat de paraules que no apareixen en el DIEC2; este 29 de setembre el va publicar en paper. I, finalment, este 23 de novembre, l'Institut ha publicat la *Gramàtica de la llengua catalana*, on estableix canvis en l'ortografia unilateralment.

¿Quin serà el pròxim pas: una altre allunyament o una aproximació necessària?
¿Qui guanya en este estira-i-amolla? Sincerament, no guanya ningú, ans al

contrari: perdem tots. Mireu, estimats lectors: jo no sóc ningú més que un simple filòleg i professor de Valencià de Benicarló, sóc un entre tants, i sé que les meues paraules seran paper mullat, se les endurà el vent i passaran sense pena ni glòria. Però em preocupa tant la situació, i més estant en una «terra de cruïlla», que em veig en el deure cívic de buscar respostes i proposar solucions. Per intentar-ho, no es perd res (una mica de temps, si de cas). Ja sé que pecaré d'ingenu, perquè desconec els intrínquils que s'hi amaguen, però crec que una visió externa de la situació pot donar una nova perspectiva i que una opinió constructiva no és mai sobrera. Ho sé: sóc (probablement) un il·lús, però és el moment de ser-ho. Sense concòrdia, avançarem per separat, i no crec que això ens convinga en absolut.

Si analitzem el que passa, veiem que hi han moltes veus que donen la culpa de la situació a l'Acadèmia i arriben a dir que una institució estrictament valenciana sobra perquè els valencians ja estem representats en l'Institut. Però hi ha un fet substancial que l'Institut ignora o vol ignorar, i és que els termes “català” o “llengua catalana” no ens representen als valencians (als balears, encara com); ací a València, anomenem la llengua “valencià” des de fa segles, i així està arreplegat en el nostre Estatut. No és que siguem uns cabuts: és que és així i prou. Els valencians no som catalans, igual que els catalans no són valencians. I açò ho diu un servidor que havia defensat fins no fa molt el terme “català” a València i que no sabia fins a quin punt això era tan contraproduent. Però bé que ho sabien Francesc de Borja Moll o Sanchis Guarnier, dos lingüistes de la perifèria. ¿Què fem ara, aleshores? Anomenar-la “català” a seques no inclou els valencians. La solució més viable és que anomenem la llengua compartida amb un nom compost: “català-valencià”. La idea no és meua, sinó que naix d'un [manifest](#) de l'any 2004.

Com a conseqüència de la identitat diferenciada dels valencians, va sorgir l'Acadèmia Valenciana de la Llengua –un nom que, per cert, no podia ser més inadequat, perquè és un calc intencionat del nom de la RAE i perquè no diu de quina llengua és l'acadèmia. Siga com siga, ens agrada més o no ens agrada tant, l'Acadèmia i l'Institut tenen el mateix rang legal i tenen les mateixes competències sobre un patrimoni que és compartit. Tot i això, ni una ni l'altra aporten l'equilibri que necessita la llengua comuna perquè s'envaïxen mútuament les competències. El resultat és que les obres de les dos acadèmies han anat allunyant-se progressivament fins que han arribat al punt màxim de divergència: l'ortografia. Fins ara, les diferències eren simètriques, sobretot les sintàctiques (*molt de temps / molt temps*) i les morfològiques (*vinga / vingui*), però

des de no fa molt són asimètriques, sobretot les lèxiques (*baül / bagul*) i les ortogràfiques (*ell dóna / ell dona*). El mal, que ja era latent, ara es nota ja en la pell, ha sortit definitivament a la superfície, a la part externa i més poc important de la llengua, que és l'ortografia. Arribats a este punt, només hi han dos eixides: o ataquem el virus de soca-rel o deixem que s'encangrene.

Jo no sóc metge ni em paguen per a això. No voldria posar-me on no em demanen. Però crec que tant l'Institut com l'Acadèmia haurien de fer propòsit d'esmena: necessiten fer un diagnòstic de la situació i proposar un tractament a la malaltia. Ja que m'he llançat, proposo el meu: sense tocar res del que hi ha, ¿es podria crear un Institut Català-Valencià-Balear? Esta institució estaria per damunt de les dos (o tres) acadèmies, i totes les decisions haurien de passar per ella. Les dos (o tres) seccions treballarien pel seu compte, i una volta cada cert temps es reuniria en una ciutat itinerant (Barcelona, València, Palma, etc.) per a posar en comú les seues resolucions. Els vindria bé a tots sortir de casa una mica, vore la llengua des d'un altre prisma, xafar més els nostres territoris... Finalment, caldria publicar obres comunes, sobretot una *Gramàtica del català-valencià* i un *Diccionari català-valencià*, que s'haurien de concebre com a autèntics llibres d'estil per als mitjans de comunicació. Es podria publicar una obra per a cada modalitat lingüística, però la norma hauria de ser que es mantinguera escrupolosament la simetria. Per al diccionari, proposo solucions més concretes en l'article «Les aportacions del *Diccionari normatiu valencià*», publicat l'any 2005 per Taula de Filologia Valenciana en la revista *Aula de Lletres Valencianes* número 5.

Amics lectors: ja sé que ara mateix el més urgent és l'ús de la llengua, però crec que no és menys prioritari que s'acaben les desavinences institucionals, ja que hem arribat a una situació límit. Hi han motius per a l'esperança: enguany l'Acadèmia i el Termcat van firmar un conveni de col·laboració. És un pas insuficient, però és un pas. Per contra, la *Gramàtica de la llengua catalana*, per molt bona que siga (celebro i molt que reduïxquen els accents diacrítics, encara que jo n'eliminaría encara més), serà una altra oportunitat perduda per a arribar a un consens institucional entre els tres grans territoris de la nostra llengua. Les coses ja no són com en el segle XX: l'Institut no té el monopoli de la normativa lingüística (encara que tinga acadèmics de tots els territoris) i la majoria dels valencians no ens sentim representats quan ens diuen que parlem català. ¿Seguim actuant com si no passara res o canviem ja d'una? Volem una llengua forta, sí, però també unes institucions lingüístiques que es respecten, que s'escolten i que siguen rigoroses i constructives. Permeteu-me la gràcia per a acabar:

volem anar de casament, que l'Institut i l'Acadèmia es declaren marit i muller. Que s'agafen una lluna de mel i que ens donen fills sans i vigorosos. ¡Volem anar de boda! Ah, i si voleu fer el convit a Benicarló, ací vos obrirem les portes de bat a bat, que es menja molt bé. ¡Molts ànims, parella!

Vegeu també l'editorial de *La Veu del País Valencià* "[AVL i IEC, obligats a entendre's](#)" (22/11/2016) i "[El DNV, un diccionari que feia falta](#)", de J. Leonardo Giménez (*La Veu del País Valencià*, 24/10/2016).

6 Oportunitats lingüístiques amb les noves ràdio i televisió valencianes

Immaculada Cerdà Sanchis @immacersan

Saó, núm. 420, novembre 2016 "[Com ha de ser la nova RTVV?](#)"

<http://www.saoedicions.com/oportunitats-linguistiques-rtvv/>

Quan nasqué Canal 9, s'obriren expectatives de normalització lingüística, de creació de llocs de treball especialitzat i d'oportunitat de crear un relat que ens identificara com a poble. Durant els primers anys, malgrat alguns casos ben coneguts, la idea va funcionar. Que Canal 9 podria servir per a altres coses molt menys honroses es va veure en la deriva en què caigué els últims anys: la manipulació, el balafiament, la baixa qualitat lingüística i de continguts... feren que molta gent no s'indignara com hauria sigut esperable quan tancaren un mitjà de comunicació amb el qual ja no se sentien identificats.

El nou model de radiotelevisió valenciana ens ha de servir per a reflexionar sobre el model anterior, avaluar els models actuals de llengües amb el mateix estatus que la nostra i aprofitar el nou paradigma, no només de les xarxes socials, sinó també del canvi en el concepte d'aprenentatge, compartició de continguts i drets d'autor que han comportat les TIC en l'anomenada web social.

El model de la nova ràdio i televisió valencianes ha d'apostar per la qualitat en primer i últim lloc i per la llengua com a element vertebrador de la nostra identitat. Això ha d'implicar de bestreta un estàndard recognoscible per tots –amb el paper de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ja s'han fet molts passos en aquest sentit– i també ha d'implicar una presència normal quant a temps i quant a registres d'ús de les altres varietats de la nostra llengua.

Qualitat per damunt de tot

El segell de la qualitat ha de ser la marca de les produccions pròpies i també ho ha de ser en els criteris de compra d'altres produccions. La ràdio i la televisió de 2017 no té el mateix context de la de 1988. Ara estem competint contra televisió per cable, televisió a la carta, ràdio per internet, programes encapsulats que pot escoltar o visionar a través de múltiples dispositius, quasi tots mòbils. La nostra programació no pot incloure pel·lícules de l'oest de sèrie B ¡i en castellà! Això és un suïcidi.

Qualitat en les traduccions i en els doblatges i subtitulats. La situació actual, també en aquest àmbit és molt diferent a l'anterior. Hui disposem de tres universitats públiques amb grau en Traducció i Interpretació: la Jaume I de Castelló, la Universitat d'Alacant i la Universitat de València. És del tot imprescindible aprofitar aquest coneixement, la nova RTVV ha de poar de la universitat; ¿per a què estem preparant graduats en filologia, en traducció i en periodisme si no comptem amb ells?

Pel que fa a l'elecció entre doblatge i subtitulat, entenc que hem d'apostar per les dues. El subtitulat és una eina integradora, no només per a persones amb discapacitats auditives, s'ha demostrat també que és una eina ideal per l'aprenentatge de llengües. I això ens du al moment del reconeixement de l'autoria i de les condicions de compartició dels materials. Si la RTVV és un ens públic i se sufragava dels recursos dels impostos de tots, tots hauríem de tenir accés lliure als continguts –tot citant-ne l'autoria, també de qui ha fet la traducció– per a poder fer-los servir, com a mínim, en projectes educatius o sense ànim de lucre.

Un mitjà que naix en 2016 no pot estar concebut com els nascuts en el segle passat. No pots pensar només en termes de difusió en directe o un diferit controlat. Parlem de mitjans que superen la barrera del temps: la gent consumeix sèries senceres en un cap de setmana, comenta en temps reals en altres plataformes com ara Twitter fets que estan passant en una retransmissió en directe i comparteix en el seu mur de Facebook una entrevista que li han fet a la ràdio. Escull, intervén, afeg valor i comparteix. La nova RTVV ha d'estar imaginada per a permetre fer tot això i més.

Els recursos d'un ens públic són limitats i han de ser gestionats escrupolosament i sàviament. Potser si escoltem els usuaris potencials de la nova RTVV descobrirem que s'estimen més escoltar la música de les bandes dels nostres pobles. Els concerts al Palau de la Música, al Palau de les Arts amb aforaments a vessar pot donar-nos alguna clau. No voler veure el públic que arrossega la

música en valencià és l'únic motiu per no programar en ràdio 9 grups amb legió de seguidors.

Creem un imaginari col·lectiu

Coneixem l'humor surrealista de les pel·lícules del germans Marx per unes traduccions fetes a corre cuita i –amb tot genials– durant els anys quaranta. En realitat no tenien un humor tan absurd, però les condicions en què es feren aquelles traduccions ocasionaren aquells diàlegs hilarants que hui formen part de la nostra cultura i ens causen perplexitat quan escoltem els diàlegs en anglés.

Els *Simpson* són un fenomen que durant més de sis-cents episodis han fet una mirada burleta, cínica i tendra alhora de l'actualitat, els clàssics i els mites. Molt sovint he explicat alguna història i m'han respost: «¡Ah!, ¡sí! Ja ho he vist als *Simpson*». Molta gent coneix que són fruit de la ment de Matt Groenning però no saben que darrere de cada «Adiós, pringaos», «Multiplícate por cero» o «badulaque» hi ha el treball de qui fa la traducció, en aquest cas és a María José Aguirre de Cárcer a qui devem tot un imaginari en castellà.

El meu germà i jo jugàvem amb els seus clics: ell, amb el seu amic Luis, imaginant aventures en la selva i amagant-los entre les plantes del terrat de mare, i jo disposant-los en una post del pa on, amb fustes de l'alcavor, havia creat una estació lunar a imatge de la d'*Espacio 1999*. Tots tres jugàvem, tots tres parlàvem en valencià i tots trets jugàvem en castellà, reproduint els diàlegs de la sèries, de les pel·lícules, dels nostres dibuixos animats. Els meus fills tingueren l'ocasió de créixer amb les aventures de *Les tortugues ninja* i de *Bola de Drac* principalment i han pogut jugar al pati d'escola imitant Son Goku o Donatello; però els meus nebots de 8 i 6 anys no poden.

Se'ns presenta un moment únic. Poques vegades tens una segona oportunitat de començar. Aprofitem per a repensar quin relat volem que conte la nova RTVV: ¿Connexions locals amb gent major dels pobles i *hipsters* de la ciutat?, ¿volem superar els estereotips?, ¿volem cohesionar el territori?, ¿quina història volem contar-nos com a poble valencià?, ¿en quina llengua?

Fem del defecte virtut, ¡aprenguem del passat per a millorar el futur!

Vegeu també l'entrevista de Vicent Boscà i Teresa Ciges a [Brauli Duart: "La nova RTVV serà potent en la mesura que recupere la confiança dels valencians, especialment en els informatius"](#) (Saó, núm. 420, 11/2016) i l'article de Josep Lacreu ["L'estàndard necessari"](#) (blog *Pren la paraula*, 07/12/2016).

7 El senyor dels castells

Maria Cucurull @mariacucurull

El Periòdic (Andorra), 21/10/2016

<http://www.elperiodic.ad/opinio/article/54295/el-senyor-dels-castells>

Pantalons blancs, espartenyas, camisa rosada i faixa a sota el braç. Quan arribi a plaça s'enfaixarà, de moment, s'arromanga les mànigues de la camisa perquè li han quedat curtes, i així no es nota. Podria demanar una camisa nova, però ja no seria la mateixa que duia l'any 2000 quan es va carregar el 4 de 9 net a la diada de Santa Úrsula, a la plaça del blat, l'anomenat 'Senyor dels castells'. La Vella no carregava aquest castell des del 1881, és per això que aquesta camisa, tot i que s'ha envellit i ja està un pèl massa descolorida, és la camisa perquè és la dels grans castells. Ara toca anar a esmorzar, una torrada de pa de pagès, fesols amb llangonissa i una copeta de vi. Així es viu un matí de castells. Així ho viu el Ramon, el meu germà.

I arriba el moment. Sonen les gralles. Se sent el toc d'entrada a plaça i afloren els nervis. Camises roses i camises vermelles tenyeixen els carrers. Es barreja l'eufòria i l'excitació amb el neguit i el desfici. Són els instants previs, és el moment en què 'tot està per fer i tot és possible'. I és que més enllà del lema d'equilibri, força, valor i seny, són molts els sentiments que es viuen a peu de plaça.

El castell només es pot construir fruit del treball en equip i per enlairar l'estructura el primer que hi ha d'haver és una *pinya* prou sòlida. En funció de com d'ambició sigui el castell, a sobre de l'estructura hi haurà el *folre* i fins un tercer pis, les *manilles*. A continuació, trobem el *tronc* del castell, que pot englobar els *segons*, els *terços*, els *quarts* i els *quints*, tot depèn de l'alçada. La darrera part, la que corona el castell, es coneix com el *pom de dalt* i comprèn els *dosos*, l'*aixecador* i l'*enxaneta*.

El terme *enxaneta* no se sap del cert d'on prové. Segons Coromines, és un manlleu del llemosí, un dels dialectes de l'occità, *enjaneta* significava 'petita fletxa', és a dir que el xiquet representa la punta d'una fletxa que es llança cap al cel. Una altra tesi prou sòlida és la de Carme Junyent i Dolors Bramon que, per separat, han arribat a la conclusió que *enxaneta* ve de la llengua amaziga, de la tribu Zaneta, coneguts per ser uns bons genets. En aquest cas l'analogia es deu a la posició que adopta el xiquet en el moment de *fer l'aleta*. Per altra banda, tenim l'*aixecador*, un mot que actualment gairebé només se sent a les colles vallenques, ja que s'ha popularitzat més *acotxador*.

He començat fent esment de la colla Vella perquè és la meua i perquè és a Valls on van néixer els castells el segle XIX. Avui s'han estès, han arribat fins a Andorra i sembla que el nombre de colles continuarà creixent. El nom dels castellers varia en funció de la zona geogràfica, i si en els inicis només es parlava dels *xiquets de Valls* ara podem trobar *al·lots*, *arreplegats*, *bordegassos*, *capgrossos*, *ganàpies*, *ganxets*, *marrecs*, *marracos*, *matossers*, *minyons*, *moixigan-guers*, *nens*, *nois*, *nyerros*, *sagals*, *tirallongues*, *torraires*, *vailets*, *xicots*, *xics*, *xoriguers*, o simplement, *castellers*, que és el nom que van escollir els Castellers d'Andorra.

I entre tota la munió de gent, enmig de l'eixabuc de persones, la gernació mira els castells amb admiració perquè les construccions que s'eleven traspuen companyonia, respecte, ajuda i rivalitat. Hi ha ambició i esperit de superació, hi ha valentia i coratge. Hi ha uns valors universals. Per tot això s'han popularitzat i cada vegada tenen més aficionats, perquè no només són les impressionants figures que ofereixen, sinó que també són l'antídoto contra el creixent individualisme actual que ens deshumanitza, són la viva imatge del treball en equip!

Vegeu també "[Castells castellans](#)": la llengua espanyola hauria de disposar de recursos suficients per narrar les gestes castelleres, de Rudolf Ortega (*El País*, 25/10/2016)

8 La seva gràcia

Mònica Montserrat i David Paloma

El Punt Avui Cultura, 16/10/2016

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1010101-la-seva-gracia.html>

"El català mostra una tendència clara a evitar el possessiu d'estereotip o de ratificació amb inanimats, malgrat que es pot trobar en usos estilístics, com en La casa de nines tenia de tot: la seva sala, la seva cuina, les seves cortinetes... No s'empra, doncs, si no és en un context emfàtic o afectiu, en expressions com ara Per dinar hi ha bistec amb les seves patates i les seves verduretes." [Reproducció d'un fragment de la GIEC]

Aviat farà trenta anys, a la primera columna que Quim Monzó va publicar a *La Vanguardia*, l'autor va fer servir els possessius com a recurs estilístic: "A les vuit en punt sona el seu despertador. Es regira al seu llit, allarga la seva mà i

detura el seu riing”. I així va continuar, amb una rastellera de possessius que acabaven enganxant el lector per excessius. Possiblement l'excés s'ha anat instal·lant en determinats usos informatius i per això ja fa temps que es denuncia. L'admirat Manuel Cuyàs es queixava, a finals d'agost, de frases com *Agafi el seu tiquet, Vigili el seu equipatge, Espera el seu torn*. Els qui es valen d'aquests possessius sobrers són gent de la “seva”, com va escriure Marta Rojals. “És una plaga. Surten a la tele, condueixen programes de ràdio, fan conferències de premsa, et canten cançons o intenten de vendre't una assegurança”. La teva assegurança.

Els gramàtics hi han posat l'atenció, també, i la nova gramàtica ja diu que el possessiu de ratificació amb inanimats no s'utilitza “si no és en un context emfàtic o afectiu”. Així, no hi ha res emfàtic quan algú agafa *un* tiquet, que és *el* tiquet; quan algú recull *un* premi, que és *el* premi; quan reserva taula, en general. *Reservi taula*, llegirem. I després serà una o, potser, més d'una. El context evidencia a què fa referència el possessiu: ho diuen les fitxes de l'Optimot.

També trobem, entre la gent de la “seva”, un possessiu que fa referència a parts del cos o objectes personals: *S'ha posat les seves mans al cap*. Però si amb el reflexiu ja n'hi ha prou!, si és que no són les mans d'algú altre. *Han rentat els seus cabells*. Són seus? Són els de la closca que duu encimbellada? Doncs provem de resoldre-ho amb els pronoms de complement indirecte. *Li han rentat els cabells*, si és a ell o a ella, o també *Els han rentat els cabells*, si és a ells o a elles.

La nova gramàtica explica diferents usos de possessius pronominals, incloent-hi el reforç del sentit de possessió que atorga l'adjectiu *propi*: *Els fills han de tenir la seva pròpia vida*. Aquest adjectiu té l'avantatge de desfer ambigüitats i, a més, pot aparèixer sense el possessiu. És la dita típica que *l'èxit va sorprendre la pròpia empresa* (si és que és seva, perquè, si no ho és, serà *la mateixa empresa*).

Té la seva gràcia, tot plegat. També en aquesta frase hi ha un recurs estilístic. Sense el recurs, hauríem de dir que *té (una certa) gràcia*. Per cert: avui és 16 del 10 del 16. Té... gràcia.

9 Per a què hi som els petits

Koldo Izagirre

EspaiFàbrica, 10/10/2016

<http://espaifabrica.cat/index.php/cultura-i-llengua/item/1048-per-a-què-hi-som-els-petits>

Les petites fan gran, diuen. I les grans, què fan, les grans?

1

Les grans fan el món més petit: quantes llengües (petites, mitjanes i grans) no han fet callar les llengües grans?

No es podria admetre, no es podria escriure, no es podria posar en una paret que les llengües grans fan el món més petit, seria mentida, una mentida insultant. Les llengües grans fan comerç, el comerç millora el món.

2

Per crear llengües calen milers d'anys de paciència, milers d'anys d'art, milers d'anys d'humor, han calgut milers d'anys de cants, i tanmateix... Tanmateix, quanta escassetat, quanta imperfecció. I totes són maquinària perfecta en llur curtesa.

Llengües petites?

Bruce Springsteen podria cantar les polifonies dels pigmeus amb el seu grup? Llengües grans? Quina grandesa poden mostrar l'anglès al maori (i a tants altres), el francès al canac (i a tants altres), l'espanyol al tarahumara (i a tants altres), el portuguès al kimbundu (i a tants altres)?

3

Les llengües no són grans, però hi ha llengües que són dels més grans, dels poders més grans: defineixen el món en nom de tots els altres. Aquest és, en realitat, el sentit especial que tenen les llengües petites: que saben identificar el perquè de la grandesa.

Al capdavall, l'afirmació benintencionada esdevé garantia d'un statu quo: no hi ha llengües grans ni llengües petites, però algunes llengües tenen monopolis. El de classificar les llengües, entre d'altres. Tu, petit, col·labora. Queda't com estàs.

4

Les llengües petites fan gran el món sense (haver de) fer-se grans a si mateixes. Aquesta és, precisament, la funció del petit (per al gran): no fer-se gran, per demostrar la diversitat del món. Dit amb més precisió, per exhibir el patrimoni dels grans.

Terrible, aquest mateix mot, *patrimoni*.

Bordeus, patrimoni mundial. I la selva de Calais? Alcalá de Henares, patrimoni mundial. I la tanca de Ceuta?

Sota aquest *les llengües petites «fan el món gran»*, l'ull del petit hi llegeix «maquillen» el món.

Aquest col·locar-nos al món, aquest donar-nos un protagonisme (fals) no expressa la nostra petitesa, sinó (sense voler) la nostra subalternitat: els de dalt ens estenen la mà. Vine cap a nosaltres. I allí, en aquesta solidaritat (falsa), ens buidem en la grandesa, ens hi fonem. No han hagut d'envair, hem estat nosaltres que els hem agafat la mà (de ferro).

5

No, no hi ha grans ni petits en les llengües. Totes són petites i grans a la vegada i a la mateixa banda.

En les llengües el que hi ha són minoritzats i minoritzadors.

No, no hi ha llengües minoritzadores. Els conflictes entre llengües són reflexos de conflictes socials.

Una llengua no és condemnable.

Però de minoritzades, haver-n'hi, n'hi ha.

És a dir, llengües, llengües minoritzades.

Obres d'art bandejades per les acadèmies. Condemnables. Això es podria dir, això es podria escriure. Minoritzades en parlants. Minoritzades en l'ús. Minoritzades en orgull. És a costa de les empètitides que s'han fet grans les grans.

Les llengües petites no fan gran el món, fan grans les llengües: són recipients que comuniquen sense escoltar-se: (com) tu més pobre, jo (més) ric.

6

La minorització de la llengua, la gravetat de la seva situació, podria esdevenir símbol ideològic. El símbol ideològic, fetitxe cultural. Al fetitxe cultural poc li acostuma a caldre per esdevenir esquer comercial: com n'ets, d'especial, amor meu. No hi ha joia que ho sigui més!

7

El món ha decidit què ha de fer l'èuscar. No li ha preguntat què vol fer, què pot fer, com es troba... Com es troba, ho sabem de debò els seus mateixos parlants?

El mot *món* és la signatura dels grans.

Esmentem les llengües que s'han estès pels diferents continents: anglès, francès, castellà, portuguès... Quina casualitat, totes quatre europees! I el fet que la més estesa sigui dels EUA, és casualitat també? Fem el mapa de cada llengua: aquests mapes ens mostren, amb força exactitud, l'expansió de l'imperi de cadascuna, una expansió militar.

8

Les llengües petites denuncien l'esclavatge: fan gran l'ésser humà, contra el món.

Aquest article s'avia del lema *Les llengües petites fan el món més gran*, que encapçalava el mapa lingüístic col·locat a l'edifici esmentat al peu de la imatge, en el marc del projecte Euskarriak (Suports), endegat amb motiu de la capitalitat europea de la cultura Donostia 2016, consistent a exposar objectes artístics amb missatges sobre la diversitat lingüística europea en llocs públics de la ciutat. (*N. del tr.*)

* Koldo Izagirre (Altza-Pasaia, Guipúscoa, 1953) és un dels autors més imaginatius i innovadors de les lletres basques. Ha conreat tots els gèneres, com també el cinema. En català es poden llegir la seva novel·la *Jo també haguera volgut cridar Germinal!* (Barcelona: Virus, 2006) i els relats breus "Que vol foc, Mr. Churchill?" (dins *Pomes perdudes. Antologia de la narrativa basca moderna*, Manresa: Tigre de Paper, 2014) i "[Amsterdam](#)".

Traducció: Daniel Escribano

Text publicat originalment a *Parlantzua. Euskararen Legebiltzarra*, 9 de maig de 2016, <http://parlantzua.eus/2016/05/09/txipiok-zertarako-gauden/>

10 Tots els dubtes: pronoms (3)

Rudolf Ortega @Rudolf_Ortega

[Tots els dubtes. Una gramàtica del català a l'abast](#) (Barcelona: RBA La Magrana, 2014)

De complement directe | PRONOMS FEBLES *EL, LA, ELS, LES*

Hem dit abans [dubte [“El xec en blanc”](#)] que els pronoms serveixen per ocupar el lloc d'un nom, més que res per evitar redundàncies i repeticions i convertir les frases en textos llegibles. Ara bé, del nom que substitueixen, i que anomenem antecedent, n'hereten algunes característiques, no pas totes, i en canvi faran una determinada funció segons el verb que acompanyin. Dit d'una altra manera, els pronoms prenen d'aquí i d'allà i suquen de totes bandes. Vegem què passa quan realitzen la funció de complement directe.

Vet aquí una frase que podríem llegir en algun llibre d'història: *Stalin insistia que no el farien renunciar a Berlín*. El pronom *el* pren el gènere i el nombre de l'antecedent, és a dir Stalin, i per tant és masculí i singular, però no n'agafa pas la funció (*Stalin* és el subjecte d'*insistia*), sinó que té funció pròpia, que serà de complement directe de *farien renunciar*. L'antecedent, doncs, aporta coses, però la funció l'atorga el verb de qual depèn directament el pronom. Fem ara un senzill exercici de ficció i anem canviant el subjecte; automàticament canviarà el pronom en gènere i nombre, però no en funció, que serà en qualsevol cas de complement directe: *L'URSS insistia que no la farien renunciar a Berlín* (femení singular). *Els exèrcits russos insistien que no els farien renunciar a Berlín* (masculí plural). *Les tropes soviètiques insistien que no les farien renunciar a Berlín* (femení plural). De fet, en els quatre casos tenim el mateix pronom –de tercera persona en funció de complement directe–, i l'única diferència és que el pronom treu el retrovisor per veure com va canviant l'antecedent per canviar alhora ell mateix i concordar-hi.

Si en el cas dels pronoms de primera i segona persona, i també d'es, podíem trobar fins a quatre formes, aquí tenim el mateix fenomen: la forma que prengui el pronom serà diferent en funció de la posició i de la lletra (inicial o final) que trobem al verb. Així, tenim *el, l' / -lo, 'l* per al masculí singular; *la, l' / -la* per al femení singular; *els / -los, 'ls* per al masculí plural; i *les / -les* per al femení plural.

De complement indirecte | PRONOMS FEBLES *LI, ELS*

El mateix que hem dit per als pronoms de complement directe valdrà per als d'indirecte, però afortunadament el nombre d'opcions a l'hora de col·locar el pronom és més petit. Suposem la frase: *Churchill va demanar a Roosevelt que li donés suport per aturar Stalin*; tenim altre cop un antecedent masculí i singu-

lar i un pronom que hi concorda (*li*), el qual, en aquest cas, fa de complement indirecte de la construcció *donar suport*. Si ara anem canviat el subjecte com abans, veurem que *li* ens valdrà també per al femení singular, *la Gran Bretanya*, mentre que els plurals també compartiran forma: *Els anglesos / Les tropes britàniques van demanar a Roosevelt que els donés suport per aturar Stalin* (mai *lis*, sobretot). Tenim doncs només dues formes que no canvien entre masculí i femení, però sí entre singular i plural.

I altre cop, amb els pertinents canvis en funció de la posició que ocupi el pronom amb relació al verb: *li / -li* per al singular (*li* no s'apostrofa mai); *els / -los, 's* per al plural.

11 Treballs de Sociolingüística Catalana

Sumari del número 25 (2015): Implantació de la normativa lingüística

Revista de la Societat Catalana de Sociolingüística (IEC)

[En aquesta pàgina teniu accés als articles en PDF](#)

LLINDAR. Emili Boix-Fuster

SECCIÓ MONOGRÀFICA. IMPLANTACIÓ DE LA NORMATIVA LINGÜÍSTICA

I Jornada d'Estudi de la Implantació de la Normativa (Barcelona, 6 de juny de 2013): presentació dels textos que es publiquen. Joan Costa, David Paloma, Carme Bach, Elisenda Bernal, Aina Labèrnia

Normativa i fonètica: una mirada actual. Josefina Carrera-Sabaté, Imma Creus

Morfologia i norma: algunes qüestions. Maria Pilar Perea

La implantació del lèxic normatiu: estudi complementari del lèxic implantat no normatiu. Judit Freixa

L'avaluació de la implantació de la terminologia catalana: on som i on podríem arribar. M. Amor Montané March

¿Sabem si la normativa sintàctica s'assimila? Jordi Ginebra

Aspectes conflictius d'ortografia catalana. Sílvia Llach, Jordi Cicres, Montserrat Mola

L'avaluació de la implantació de la normativa: la perspectiva sociolingüística i glotopolítica. F. Xavier Vila

Entre la norma en ús i les propostes normatives: recerca, vehiculació, implantació. Isidor Marí

Bibliografia de la «Secció monogràfica. Implantació de la normativa lingüística»

SECCIÓ MISCEL·LÀNIA

Detecció, correcció i justificació d'errors de normativa en l'alumnat universitari. Mariona Casas-Deseures, Llorenç Comajoan i Colomé

Eines d'implantació del català a Catalunya i a la Catalunya del Nord: una anàlisi teòrica de dos sistemes educatius diferents. James Hawkey

La introducció del concepte de llengua oficial a l'ordenament jurídic espanyol (1902-1931). Daniel Escribano

La sociolingüística del euskera: del movimiento social a la práctica académica. Iñaki Martínez de Luna

Trenta anys de codificació gràfica. La necessitat d'implementar una normativa en l'occità de la Vall d'Aran. Aitor Carrera Baiget

Primers passos cap a la documentació de discurs signat: el projecte pilot de constitució del corpus de la llengua de signes catalana. Gemma Barberà, Josep Quer, Santiago Frigola

La variació lingüística en els mitjans audiovisuals com a estratègia conscient. Laia Darder

NOTES. Tres invitacions a la sociolingüística. Emili Boix-Fuster, Vanessa Bretxa, Carles de Rosselló

RESSENYES. «La sociolingüística a primària i secundària», Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, de Llorenç Comajoan i Montserrat Vilà (ed.). Pere Comellas Casanova

MEMÒRIA. Memòria d'activitats del 2014

Convocatòries

- ▶ Conferència **“Paraules en l'espai”**, del doctor [Joan Veny](#), amb motiu dels [40 anys del Departament de Filologia Catalana](#) de la Universitat de València, **14 de desembre del 2016** a les 18h, Saló d'Actes Manuel Sanchis Guarner, Facultat de Filologia, Comunicació i Traducció (Universitat de València).
- ▶ [Castelló batega en valencià](#), commemoració de les Normes de Castelló organitzada per la plataforma Castelló per la Llengua, **17 de desembre del 2016** a partir de les 11h, plaça Major de Castelló de la Plana.